

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 август 2019 г.

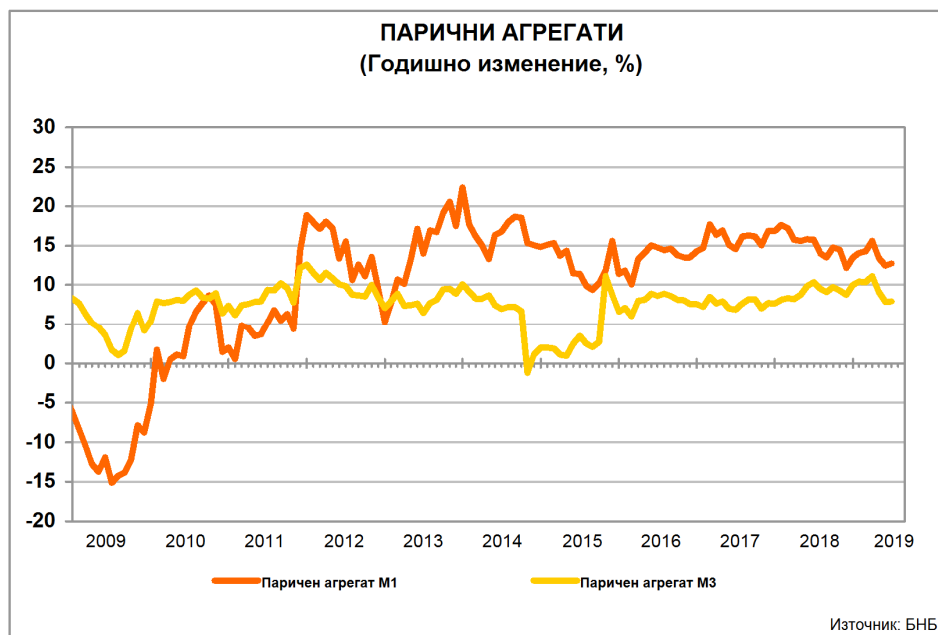
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Юли 2019 г.

През юли 2019 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база със 7.9% при 7.8% годишното нарастване през юни 2019 година. В края на юли 2019 г. *широките пари* са 97.570 млрд. лв. (84.3% от БВП³) при 95.821 млрд. лв. към юни 2019 г. (82.8% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през юли 2019 г. с 12.7% на годишна база (12.5% годишен ръст през юни 2019 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*.

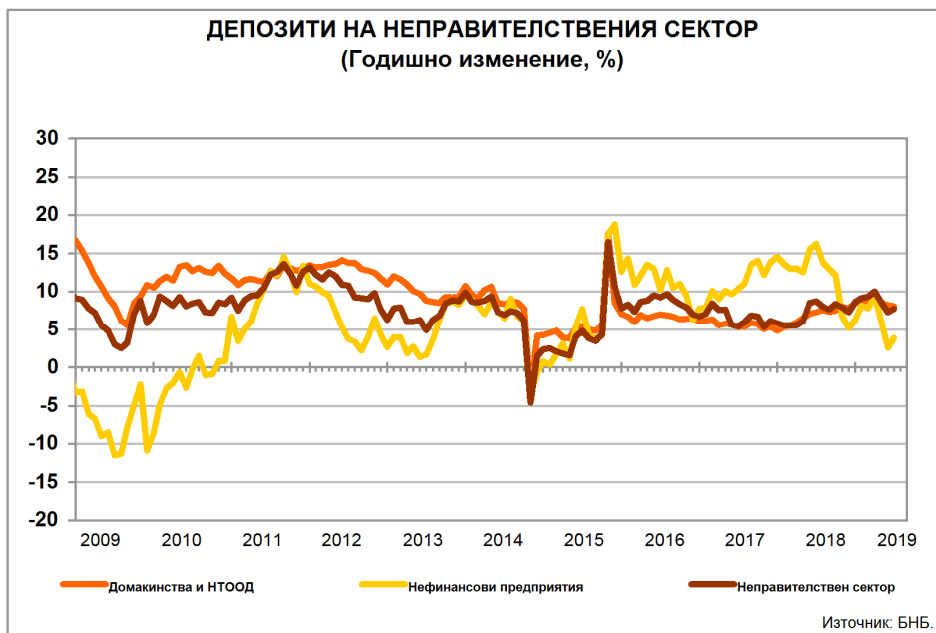
² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2019 г. в размер на 115.729 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

В края на юли 2019 г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 81.015 млрд. лв. (70% от БВП), като годишното им увеличение е 7.7% (7.2% годишно повишение през юни 2019 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 24.144 млрд. лв. (20.9% от БВП) в края на юли 2019 година. В сравнение със същия месец на 2018 г. те се увеличават с 3.9% (2.6% годишно повишение през юни 2019 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват с 35.1% на годишна база през юли 2019 година (28.2% годишно повишение през юни 2019 г.) и в края на месеца достигат 3.500 млрд. лв. (3% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 53.371 млрд. лв. (46.1% от БВП) в края на юли 2019 година. Те се увеличават с 8.1% спрямо същия месец на 2018 г. (8.2% годишно нарастване през юни 2019 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 58.763 млрд. лв. в края на юли 2019 година. Те се увеличават с 5.8% спрямо същия месец на 2018 г. (5.4% годишно повишение през юни 2019 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 58.371 млрд. лв. и нараства спрямо юли 2018 г. с 3.4% (3% годишно увеличение през юни 2019 година). През юли 2019 г. вземанията от неправителствения сектор⁷ се увеличават с 6.5%, като достигат 61.492 млрд. лв. (6.9% годишно увеличение през юни 2019 година).

В края на юли 2019 г. кредитите за неправителствения сектор са 59.860 млрд. лв. (51.7% от БВП) при 59.372 млрд. лв. към юни 2019 г. (51.3% от БВП). През юли 2019 г. те се увеличават на годишна база с 6.5% (6.8% годишно повишение през юни 2019 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 403.6 млн. лева. На годишна база продадените кредити⁸ от *Други ПФИ* са

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

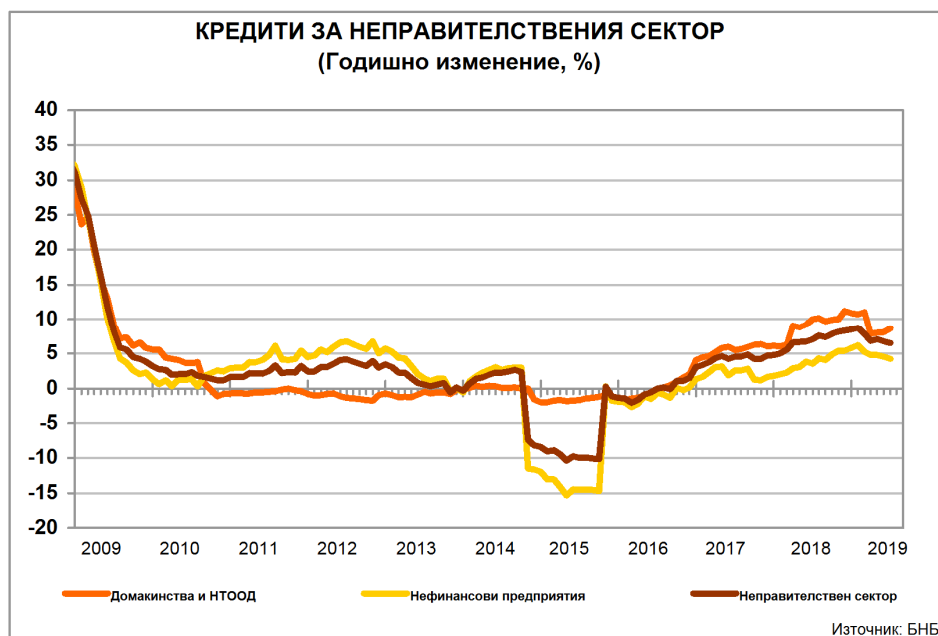
⁸ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните позиции не попадат в обхвата на паричната статистика.

419.3 млн. лв. (в т. ч. 8.9 млн. лв. през юли 2019 година), а обратно изкупените кредити – 15.7 млн. лв. (в т. ч. 15.7 млн. лв. през юли 2019 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 4.3% на годишна база през юли 2019 г. (4.6% годишно повишение през юни 2019 г.) и в края на месеца достигат 33.757 млрд. лв. (29.2% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 22.985 млрд. лв. (19.9% от БВП) в края на юли 2019 година. Спрямо същия месец на 2018 г. те се увеличават с 8.7% (8.1% годишно повишение през юни 2019 година). В края на юли 2019 г. *жилищните кредити* са 11.275 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 12.3% (11.8% годишно увеличение през юни 2019 година). *Потребителските кредити* възлизат на 9.783 млрд. лв. и се увеличават с 11.2% спрямо юли 2018 г. (10.6% годишно повишение през юни 2019 година). На годишна база *другите кредити*⁹ намаляват с 40.5% (38.5% годишно понижение през юни 2019 г.), като достигат 589.4 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 3.118 млрд. лв. (2.7% от БВП) в края на юли 2019 година. В сравнение с юли 2018 г. те се увеличават със 17.6% (23.6% годишно повишение през юни 2019 година).

Графика 3

⁹ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹⁰ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹¹ или са необслужвани¹². Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 60.015 млрд. лв. в края на отчетния месец при 58.287 млрд. лв. в края на юни 2019 година, като нарастват с 11.5% в сравнение с юли 2018 г. (11.8% годишно повишение през юни 2019 година). През юли 2019 г. *чуждестранните активи* се увеличават с 9.5% (9.9% годишен ръст през юни 2019 г.), като достигат 69.403 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 9.388 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 1.6% (0.7% годишно понижение през юни 2019 година).

¹⁰ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹¹ Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹² Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2016	2017	2018	Юни 2019	Юли 2019	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	7.8	97,570	7.9
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	13.5	16.9	12.2	12.5	57,355	12.7
1.1. Пари извън ПФИ	12.2	10.9	10.0	9.9	16,346	9.6
1.2. Овърнайт депозити	14.2	19.6	13.1	13.6	41,008	14.0
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	2.0	-1.9	4.7	2.1	40,216	1.9
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.9	-1.9	5.5	1.5	28,510	1.1
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	4.7	-2.0	2.7	3.8	11,706	4.0
3. МЗ - М2(=3.1.)	30.9	-21.6	-99.3	-100.0	0	-100.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	30.9	-21.6	-99.3	-100.0	0	-100.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	11.8	60,015	11.5
1.1. Чуждестранни активи	17.5	2.7	8.3	9.9	69,403	9.5
1.2. Чуждестранни пасиви	-2.5	-3.9	7.8	-0.7	9,388	-1.6
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	-3.6	8.0	7.8	5.4	58,763	5.8
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	-4.2	6.7	7.5	3.0	58,371	3.4
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-129.8	149.4	-212.1	-318.4	-3,121	-145.8
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.8	4.5	8.9	6.9	61,492	6.5
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ ³	23.4	46.9	17.7	202.0	392	142.1
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	7.0	6.2	7.3	7.2	81,015	7.7
1. Нефинансови предприятия	6.3	13.8	5.2	2.6	24,144	3.9
2. Финансови предприятия	18.1	-26.9	16.9	28.2	3,500	35.1
3. Домакинства и НТООД	6.6	5.4	7.7	8.2	53,371	8.1
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	1.5	4.7	8.4	6.8	59,860	6.5
2. Финансови предприятия ⁵	27.1	51.8	23.7	23.6	3,118	17.6
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	2.0	6.0	11.2	8.1	22,985	8.7
3.1. Овърдрафт	-8.7	-5.3	2.2	-0.2	1,337	0.6
3.2. Жилищни кредити	1.8	7.4	11.4	11.8	11,275	12.3
3.3. Потребителски кредити	0.7	5.8	17.7	10.6	9,783	11.2
3.4. Други кредити	40.1	11.2	-24.3	-38.5	589	-40.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидиранния баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2016	2017	2018	Юни 2019	Юли 2019
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	7.8	7.9
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	6.6	8.7	6.8	7.0	7.2
1.1. Пари извън ПФИ	1.9	1.7	1.6	1.6	1.6
1.2. Овърнайт депозити	4.7	6.9	5.1	5.4	5.6
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	1.0	-0.9	2.1	0.9	0.8
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.3	-0.6	1.7	0.5	0.3
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.7	-0.3	0.4	0.5	0.5
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	11.8	11.5
1.1. Чуждестранни активи	21.7	3.3	9.7	11.6	11.2
1.2. Чуждестранни пасиви	-0.6	-0.7	1.4	-0.1	-0.3
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	-4.2	6.7	7.5	3.0	3.4
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-5.9	2.1	-1.4	-3.9	-3.3
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.7	4.6	8.9	6.9	6.7
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	1.4	4.7	8.1	6.7	6.5
а) Нефинансови предприятия	0.1	1.0	3.1	2.6	2.4
б) Финансови предприятия ³	0.6	1.5	1.0	1.0	0.8
в) Домакинства и НТООД	0.7	2.2	4.0	3.0	3.2

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомогателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.